

ಕೃಪಾಕರ-ಸೇನಾನಿ

ನೆಡುತೋಪುಗಳಿಗಾಗಲಿ, ನೆಡುವ ಮರ-ಗಿಡಗಳಿಗಾಗಲಿ ಜೀವಂತ ಪರಿಸರಗಳಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವಾತಾವರಣದ ಇಂಗಾಲವನ್ನು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಮಾಡುವುದು?

ಜ್ಞಾನ ಹಂಚಿಕೆಯೇ ಮುನ್ನುಡಿ

ಆರೋಗ್ಯ, ಆರ್ಥಿಕತೆಯೊಂದಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ನಾವು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದೇವೆ. ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ನಾವು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಾಗೇ, ನಾವೇ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸುವತ್ತ ಯೋಚಿಸಬೇಕಿದೆ. ಜಾತಿ, ಮೂಢನಂಬಿಕೆ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜಾತಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವ ನಮಗೆ, ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಸುವ ಶಿಸ್ತುಬದ್ಧ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಬೇಕು. ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇದ್ದವರು ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಲ ಜನರಲ್ಲೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹಂಚಬೇಕು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಬದಲಾವಣೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಅದು ಈ ವರ್ಷ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ನೆರವೇರಲಿ.

-ಉಮಾ ವೈ.ಬಿ., ಚಲನಚಿತ್ರ ಕಲಾವಿದ

ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಗತಿಗಳು. ಮೊನ್ನೆ ಅಮೆರಿಕದ ಜೆನ್ನಿಫರ್ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಆಕೆ ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೆಲೆ ತಪ್ಪಿದ ಸಾಲೋಮನ್ ಮೀನುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳ ಬದುಕು ಅತ್ಯಂತ ವಿಸ್ಮಯಕಾರಿ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹರಿಯುವ ಸಿಹಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರಿನಡೆಗೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುವ ಚಾಳಿ. ಅವು ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡಗಳ ನೆತ್ತಿಯ ರ್ಪುರಿಗಳಿಂದ ಧುಮುಕಿ ನೂರಾರು ಕಿ.ಮೀ. ದೂರ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಸಮುದ್ರ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಆನಂತರ, ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಮತ್ತೆ ಧುಮುಕುವ ಜಲಪಾತಗಳನ್ನೇರಿ ತಾವು ಜನಿಸಿದ ನದಿಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತವೆ. ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಅರಿಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಯಿಂದ ಜೆನ್ನಿಫರ್ ಆತಂಕಕ್ಕೊಳಗಾದರು. ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡಲು ನದಿಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಸಾಲೋಮನ್ ಮೀನುಗಳ ಸಂತತಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗಿತ್ತು. ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳ ಈ ದುಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳು ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದವು. 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯತ್ತ ಮುಖಮಾಡಿದ ಅಮೆರಿಕ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ಓಡುವ ನದಿಗಳು ತಟ್ಟಸ್ತಗೊಂಡಿದ್ದವು. ಹಿಂದಿರುಗುವ ಹಾದಿ ಕಾಣದೆ ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳು ಅತಂತ್ರವಾಗಿದ್ದವು. ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳ ಉಳಿವಿಗೆ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಕೆಯ ಸಲಹೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರ ಮಣಿಯಿತು. ಲಕ್ಷ ಲಕ್ಷ

ವೆಚ್ಚಮಾಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದ ಅಣೆಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆರವುಗೊಳಿಸಿತು. ಅಳಿದುಳಿದ ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳು ಮತ್ತೆ ಈ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಈಜಿದವು. ಆದರೆ ಅದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ಸಿನ ಕಥೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೀರ್ಘಕಾಲ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಗೊಂಡಿದ್ದ ಬದುಕಿನಿಂದಾಗಿ ಅವುಗಳ ಜೆನೆಟಿಕ್ ಕೋಡ್‌ನ ನೆನಪು ಈಗ ಕೈಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಈಜಬೇಕಿರುವ ದಿಕ್ಕು, ತಲುಪಬೇಕಿರುವ ದೂರದ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವು ಮೀನುಗಳಿಗೆ ಖಚಿತತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸಾಲೋಮನ್‌ಗಳ ಅನುಮತಿಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಕುಂಠಿತಗೊಂಡಿರಬಹುದೆಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅನಿಸಿಕೆ. ತನ್ನ ಅತಿರೇಕದಿಂದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ಕೌಶಲದಿಂದ, ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನೆರವಿನಿಂದ ನಿಭಾಯಿಸಬಹುದೆಂಬ ಮಾನವನ ನಂಬಿಕೆ ಈಗೀಗ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಜಾಗತಿಕವಾಗಿ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಬೆಚ್ಚಿಬೀಳಿಸಿದೆ. ಋತುಮಾನಗಳು ತಮ್ಮ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ತಾವು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದು. ರೈತರ, ಮೀನುಗಾರರ ಬದುಕು ದುರ್ಬರವಾಗಿದೆ. ಬರ, ಪ್ರವಾಹಗಳೇ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಕಾರಣ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಇಂಗಾಲದ ಅಂಶವೆಂದು ತಿಳಿದ ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಮರಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಕೆಲಸ ಬಿರುಸಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ, ಮುನಿಸಿಕೊಂಡ ಪರಿಸರವನ್ನು ಓಲೈಸುವ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿಸುವ ನೆಡುತೋಪುಗಳಿಗಾಗಲಿ, ನೆಡುವ ಮರ-ಗಿಡಗಳಿಗಾಗಲಿ ಜೀವಂತ ಪರಿಸರಗಳಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ವಾತಾವರಣದ